

II

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

58-OJA PLENARINĖ SESIJA, 2005 M. VASARIO 23 — 24 D.

Regiono Komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui — Rizikos, susijusios su potvyniais, valdymas — Potvynių prevencija, apsauga nuo potvynių bei jų padarinių palengvinimas

(2005/C 164/01)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Rizikos, susijusios su potvyniais, valdymas — Potvynių prevencija, apsauga nuo potvynių bei jų padarinių palengvinimas (KOM(2004) 472 galut.);

atsižvelgdamas į 2004 m. liepos 16 d. Europos Komisijos sprendimą pateikti nuomonę šiuo klausimu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją pastraipą;

atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 26 d. Komiteto pirmininko sprendimą nurodyti savo Teritorinės sanglaudos politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu,

atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 14 d. priimtą Tarybos išvadą dėl potvynių rizikos valdymo;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl Bendrijos veiksmų programos vandens politikos srityje struktūros sukūrimo (KOM(1997) 49 galutinis — CdR 171/97 fin ⁽¹⁾);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl šeštos Europos bendrijos aplinkos veiksmų programos *Aplinka 2010: mūsų ateitis, mūsų pasirinkimas* — Šeštoji aplinkos veiksmų programa ir į Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo pasiūlymą dėl Bendrijos aplinkos veiksmų programos 2001-2010 (KOM(2001) 31 galutinis — CdR 36/2001 fin ⁽²⁾);

atsižvelgdamas į savo rezoliuciją dėl pastarojo meto potvynių Europoje ir Europos Sąjungos Solidarumo fondo įsteigimo (CdR 294/2002 fin ⁽³⁾);

atsižvelgdamas į nuomonę savo iniciatyva dėl stichinių nelaimių valdymo ir padarinių: Europos struktūrinės politikos vaidmuo (CdR 104/2003 fin ⁽⁴⁾);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos reglamento pasiūlymo, įsteigiančio Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (KOM(2004)496 galutinis — CdR 62/2004 fin);

⁽¹⁾ OL C 180, 1998.6.11, p. 38

⁽²⁾ OL C 357, 2001 12 14, p. 44

⁽³⁾ OL C 66, 2003 3 19, p. 26

⁽⁴⁾ OL C 256, 2003 10 24, p. 74

atsižvelgdamas į savo nuomonę: Europos Komisijos komunikatas *Mūsų bendros ateities kūrimas — 2007-2013 m. išsiplėtusios Sąjungos politikos problemos ir biudžetinės priemonės* (KOM(2004) 101 galutinis — CdR 162/2004 fin);

atsižvelgdamas į savo nuomonę (CdR 299/2004 rev. 1), priimtą 2004 m. gruodžio 9 d. Tvarios plėtros komisijos (pranešėjas p. Aalderink, Gelderland provincijos vykdomosios valdybos narys (NL/ALDE));

KADANGI

- 1) Potvynių rizikos valdymas yra svarbus klausimas Europos regionams ir savivaldybėms. Daug regionų ir vietos valdžios institucijų turi spręsti upių ar jūrų patvinimo rizikos problemą, kad apsaugotų gyventojų gyvenimo kokybę.
- 2) Galima išskirti kelias potvynių rūšis pagal regionų ypatumus. Reikia imtis įvairių priemonių, potvynių tikimybei ir padariniams sumažinti. Todėl yra būtinas potvynių rizikos valdymas iš regionų pozicijos.
- 3) Upės ir jūros nepaiso sienų tarp valstybių. Todėl būtina užtikrinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, dalyvaujant gyventojams ir vietos valdžios atstovams, pakrantės zonos ir upių baseinuose. Labai svarbu yra sukurti solidarumą tarp žmonių, kurių potvyniai tiesiogiai nepaveikia, ir pakrantės zonų gyventojų, kuriems tiesiogiai gresia apsėmimas.

pri m savo 58-ojoje plenarin je sesijoje, vykusioje 2005 m. vasario 23 — 24 d.(vasario 23 d. pos dis) šią nuomonę:

1. Region komiteto nuomon

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **sveikina** pagrindines Komisijos komunikato nuostatas, o ypač apsaugos nuo potvynių suderintos veiklos programą ir pabrėžia, kad jūros ir upės yra dinamiškos sistemos, kurių neįmanoma valdyti paprastomis ar dalinėmis priemonėmis;

1.2 **pripaž sta**, kad apsaugos nuo potvynių priemonės gali paveikti potvynio mastą žemupio ar aukštupio regionuose. Todėl svarbu nustatyti tokių priemonių poveikį visam upės baseinui. Tačiau nereikėtų šio požiūrio suprasti klaidingai, kuriant modelius, kurių privaloma laikytis, standartizuotus planus, ar kitokius biurokratinis dokumentus, nes regionų ir vietos valdžios institucijos žino, kad jas vienija įvairovė, o ne vienodumas;

1.3 tačiau **suvokia**, kad poveikiui visam upės baseinui nustatyti būtina turėti minimalų standartinių rodiklių skaičių. Šie rodikliai duoda galimybę suderinti veiksmus tarptautiniu, valstybių, regionų bei vietos lygmeniu. Lankstumui užtikrinti, reikia palikti galimybę keisti tam tikrus standartinius rodiklius, priklausomai nuo aplinkybių;

1.4 **pabr žia**, kad piliečiai turi būti informuoti dėl potvynių prevencijos priemonių svarbos, kai nėra aiškiai suvokiamos grėsmės. Yra labai svarbu įtraukti piliečius, kadangi būtent nuo piliečių priklauso solidarumo principas. Tai yra ypač svarbu piliečių, gyvenančių upių baseinų teritorijose, bet nesudariančių su didele ar potencialia potvynių grėsme, tačiau kai dėl šių teritorijų žemėtvarkos didėja gretimų teritorijų apsėmimo rizika;

1.5 **vertina** 2004 m. spalio 14 d. Tarybos išvadą, kad reguliariuose ES Vandentvarkos posėdžiuose turi būti parengta, bendradarbiaujant su kitomis suinteresuotomis šalimis, apsaugos nuo potvynių veiksmų programa ir **pabr žia**, kad Europos regionų ir vietos valdžios institucijos turėtų dalyvauti šios programos parengime;

1.6 **skatina** ir norėtų aktyviai dalyvauti, raginant regionų ir vietos valdžios institucijas parengti planus iki 2007 metų, kad jiems būtų taikomos naujos finansavimo galimybės, atsižvelgiant į tai, kad naudojant ES finansinę paramą, dalinį finansavimą turi parūpinti valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos;

2. Region komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **mano**, kad užliejimo grėsmė yra bendruomeninė ir turi būti sprendžiama visos upės baseino teritorijos lygmeniu. Bendras tikslas yra sukurti bendrą atsakomybės ir solidarumo jausmą tarp viso upės baseino gyventojų, kad ieškant efektyvių priemonių, kad užkirsti kelią mažos baseino teritorijos užliejimui, dalyvautų visa teritorija;

2.2 **mano**, kad būtina ugdyti suinteresuotų šalių upės baseine informuotumą, o tarp jų, be abejo, ir aukštupio teritorijose, kurių užliejimas nėra ar yra mažiau tikėtinas, bet kurių žemėtvarka gali lemti apsėmimą ir **rekomenduoja**, kad regionų ir vietos valdžios institucijos upės baseine turi būti įpareigtos aktyviai dalyvauti prevencijos priemonių planavimo procese;

2.3 **remia** poziciją ieškoti sprendimą upės baseino mastu kaip kompleksinį darbo metodą, be jokių sektorių išimčių. Šį metodą reikės naudoti, taikant solidarumo principą, kuris taip pat yra **remiamas** Regionų komiteto;

2.4 **yra sitikinęs**, kad Europos Komisijos stebėsenos ir informacijos centras civilinei saugai galėtų atlikti svarbų vaidmenį, kuris neturėtų apsiriboti informacijos skleidimu valstybės, regionų ir vietos valdžioms institucijoms ir **rekomenduoja**, kad Centras imtųsi veiklos, nukreiptos į informuotumo ugdymą ir suinteresuotų šalių, t.y. plačiosios visuomenės ir pramonininkų tarpe. Kad paskatintų solidarumo jausmą viso upės baseino teritorijoje, **rekomenduoja** Centrai kurti partnerystės potvynio atveju iniciatyvas;

2.5 **yra sitikinęs**, kad tik plataus kompleksinio požiūrio, apimančio kelis politikos sektorius, dėka, galima ilgalaikėje perspektyvoje pasiekti norimo rezultato, todėl **si lo**, kad apsaugos nuo potvynių veiksmų programa būtų nukreipta į įvairiapypį politikos krypčių, susijusių su dirva, spektra;

2.6 **pabr žia** solidarumo principo įgyvendinimo svarbą trijų pakopų strategijoje, būtent, sulaikant, saugant ir surenkant vandenį. Teisinga žemėtvarka ir vandens išteklių valdymo sistema gali sumažinti potvynių mastą didžiosiose, o ypač mažesnėse upėse. Kaip pavyzdį galima pateikti dirvos, mažų vandens sistemų ir baseinų vandens sulaikymo galimybių panaudojimą, nes lietaus vandens sulaikymas juose gali sumažinti smarkius upių išsiliejimą;

2.7 **pataria** Komisijai išdėstyti veiksmus, nukreiptus į potvynių padarinių ar tikimybės mažinimą, veiksmų progra-

moje, į kurią būtų įtraukti visi su tuo susiję administraciniai bendradarbiavimo lygmenys. Potvynių rizikos valdymo planų parengimui neturėtų kliudyti atsainus kurios nors valstybės narės požiūris;

2.8 **si lo** kad kuriant ir tobulinant apsaugos nuo potvynių primones, būtų naudojami vandens struktūros direktyvos metodai ir principai, nesistengiant pakeisti direktyvą;

2.9 **mano**, kad ilgalaikėje perspektyvoje apsaugos nuo potvynių veiksmų programa turi būti suderinta su visomis vandens struktūros direktyvos priemonėmis;

2.10 **teigiamai vertina** apsaugos nuo potvynių veiksmų programą, jungiančią trumpalaikius ir ilgalaikius uždavinius. Trumpalaikėje perspektyvoje yra gyvybiškai svarbu užtikrinti, kad esamos iniciatyvos, nukreiptos į struktūrinių priemonių įgyvendinimą, būtų tęsiamos. Regionų ir vietos valdžios institucijos turi dėti visas pastangas, kad vykdytų konkrečius potvynių prevencijos veiksmus dar iki veiksmų programos įgyvendinimo;

2.11 **laikosi nuomon s**, kad apsaugos nuo potvynių veiksmų programos sėkmė tiesiogiai priklauso nuo pakankamo finansavimo. Šis požiūris atsispindi siūlomose Finansinėse perspektyvose 2007-2013 m. laikotarpiui bei Regioninės plėtros fondo, ES socialinio fondo ir ES sanglaudos fondo siūlymuose;

2.12 remia Komisijos pasiūlytą pavyzdinių praktikų paieškos, plėtros ir skatinimo metodą. Be valstybių narių šiame procese privalo dalyvauti ir regionų bei vietos valdžios institucijos ir kiti įvairių sričių suinteresuoti veikėjai.

2005 m. vasario 23 d., Briuselis

Regionų komiteto

Pirmininkas

Peter STRAUB